

POLITECHNIKA KRAKOWSKA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI

KARTA PRZEDMIOTU

obowiązuje studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2018/2019

Wydział Fizyki, Matematyki i Informatyki

Kierunek studiów: Informatyka

Profil: Ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Kod kierunku: I

Stopień studiów: I

Specjalności: Brak specjalności

1 INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

NAZWA PRZEDMIOTU	Administrowanie systemami komputerowymi
NAZWA PRZEDMIOTU W JĘZYKU ANGIELSKIM	Computer Systems Administration
KOD PRZEDMIOTU	WFMiI I oIS D1 18/19
KATEGORIA PRZEDMIOTU	Przedmioty specjalnościowe
LICZBA PUNKTÓW ECTS	5.00
SEMESTRY	7

2 RODZAJ ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE STUDIÓW

SEMESTR	WYKŁAD	ĆWICZENIA	LABORATORIUM	LABORATORIUM KOMPUTERO- WE	SEMINARIUM	PROJEKT
7	30	0	30	0	0	0

3 CELE PRZEDMIOTU

Cel 1) Zapoznanie studentów z zagadnieniami administrowania systemami klasy Unix. Szczególnie uwzględnione zostaną zagadnienia związane z instalacją systemu, instalacją oprogramowania, zarządzaniem użytkownikami, kontrolą procesów sieciowych oraz instalacją i konfiguracją serwerowych usług sieciowych i intranetowych, serwerów takich jak DNS, FTP/SCP, HTTP/HTTPS, SMTP/SMTS, POP/POPS, NFS czy Samba. 2) Za-

poznanie studentów z zagadnieniami administrowania systemami klasy MS Windows w zakresie konfiguracji dostępu do usług serwera Linux.

Cel 2 Celem ćwiczeń laboratoryjnych będzie zdobycie praktycznych umiejętności odnośnie zagadnień poruszanych na wykładach, a związanych z administrowaniem systemami linuksowymi.

Cel 3 Dodatkowym celem ćwiczeń laboratoryjnych będzie zdobycie praktycznych umiejętności związanych z konfiguracją sieciowych serwerowych systemów linuksowych. Niektóre z ważniejszych ćwiczeń to umiejętność konfiguracji sieciowych serwerowych systemów, takich jak serwer DNS, FTP/SCP, HTTP/HTTPs, SMTP/SMTPs, POP/POPs, NFS, RDP, VNC, Samba oraz DHCP.

Cel 4 Nabycie umiejętności pracy w małych zespołach.

4 WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

1 Systemy operacyjne.

2 Sieci komputerowe.

3 Architektura komputerów.

5 EFEKTY KSZTAŁCENIA

EK1 Wiedza 1) Student będzie posiadał wiedzę z zakresu zagadnień administrowania systemami klasy Unix, a zwłaszcza z zagadnień związanymi z instalacją systemu, instalacją oprogramowania, zarządzaniem użytkownikami, kontrolą procesów sieciowych oraz instalacją i konfiguracją serwerowych usług sieciowych i intranetowych, serwerów takich jak DNS, FTP/SCP, HTTP/HTTPs, SMTP/SMTPs, POP/POPs, NFS czy Samba. 2) Student będzie posiadał wiedzę z zakresu zagadnień systemami klasy MS Windows w zakresie konfiguracji dostępu do usług serwera Linux.

EK2 Umiejętności Student będzie posiadał umiejętność posługiwania się ważniejszymi poleceniami i narzędziami administracyjnymi w systemach linuksowych.

EK3 Umiejętności Student będzie potrafił konfigurować ważniejsze linuksowe serwerowe usługi sieciowe, takie jak usługi serwera DNS, FTP/SCP, HTTP/HTTPs, SMTP/SMTPs, POP/POPs, NFS, RDP, VNC, Samba oraz DHCP.

EK4 Kompetencje społeczne Student będzie potrafił pracować w małych grupkach.

6 TREŚCI PROGRAMOWE

LABORATORIUM		
LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
L1	Laboratorium polega na zapoznaniu się z wybranymi poleceniami oraz ważniejszymi plikami konfiguracyjnymi systemu Linuks, np. polecenia pozwalające na uzyskanie pomocy takie jak help, -help, type, man, apropos, finger, info, file oraz polecenia wyszukujące pliki.	3
L2	Laboratorium pozwala na zaznajomienie się z narzędziami do monitorowania systemu operacyjnego. Instalacja i konfiguracja kilku wybranych narzędzi do monitorowania. narzędzia do efektywnego przeszukiwania logów systemowych.	3

LABORATORIUM		
LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
L3	Praktycznie ćwiczenie pozwalające na zapoznanie się z zarządzaniem systemami kontroli wersji plików (VCS) takimi jak Git i SVN. Zapoznanie z najbardziej podstawowymi czynnościami wykonywanymi z użyciem VCS, a także zapoznanie ze sposobami konfiguracji systemów typu VCS.	3
L4	Laboratorium obejmuje zagadnienia z zakresu przechowywania plików i budowy pamięci masowych. Praktycznie ćwiczenia pozwalające na dokładniejsze poznanie budowy różnych tablicy partycji. Zapoznanie z dynamicznym sposobem zarządzania miejscem na dysku twardym z wykorzystaniem narzędzia LVM.	3
L5	Zapoznanie z zaawansowanym systemem tworzenia kopii zapasowej Bacula. Ćwiczenia praktyczne pozwalające na analizę działania mechanizmu tworzenia kopii zapasowej. Skonfigurowanie systemu do wykonywania kopii zapasowej a także przywrócenie plików z wykonanej kopii. Zapoznanie z narzędziem do synchronizacji plików rsync. Poznanie narzędzia Backintime jako systemu kopii zapasowej z podstawową deduplikacją.	3
L6	Laboratorium pozwala na zapoznanie z oprogramowaniem do zdalnego zarządzania innym komputerem. Ćwiczenia praktyczne z konfiguracji i korzystania z protokołów VNC i RDP. Zapoznanie z metodami zabezpieczania połączenia VNC. Zapoznanie z zaawansowanym korzystaniem z oprogramowania SSH.	3
L7	Laboratorium pozwala na zapoznanie się z oprogramowaniem do serwowania stron internetowych Apache oraz systemem zarządzania relacyjną bazą danych MySQL. Ćwiczenia praktyczne dotyczące programu Apache: podstawowa konfiguracja, zarządzania modułami, autoryzacja, obsługa przekierowań, sterowanie dostępem. Ćwiczenia praktyczne z systemu MySQL: tworzenie i przywracanie kopii zapasowej, migracja bazy danych, klastrowanie/replikacja.	3
L8	Laboratorium pozwala na zapoznanie się z oprogramowaniem do translacji nazw domenowych oraz systemem przesyłania poczty. Podstawowa i zaawansowana konfiguracja serwera nazw bind. Konfiguracja wraz z testowaniem systemu pocztowego Postfix.	3
L9	Zapoznanie z protokołami udostępniania i przesyłania plików. Zapoznanie z konfiguracją bezpiecznego przesyłania plików z wykorzystaniem protokołu FTP. Podstawowa konfiguracja serwera Samba. Konfiguracja serwera NFS.	3
L10	Laboratorium realizuje praktyczne ćwiczenia z zakresu systemów autoryzacji. Zarządzanie i konfiguracja modułów systemu PAM. Wykorzystanie systemu OPIE jako systemu do logowania hasłami jednorazowymi. Konfiguracja serwera NIS do zdalnego uwierzytelniania.	3

WYKŁAD		
LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN

WYKŁAD		
LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W1	Omówienie zagadnień ogólnych związanych z administracją systemami komputerowymi. Przybliżenie sylwetki administratora. Zapoznanie z zagadnieniami z zakresu zarządzania użytkownikami, dokumentacji i etyki pracy administratora.	3
W2	Zapoznanie z procesem uruchamiania komputera oraz wyboru systemu operacyjnego. Omówienie zawartości pierwszych sektorów dysku twardego. Analiza tablicy partycji.	3
W3	Omówienie bootloaderów LILO i GRUB dla systemu Linuks. Zapoznanie z procesem uruchamiania systemu operacyjnego wraz z niezbędnymi usługami.	3
W4	Zapoznanie ze sposobem przechowywania plików na dysku. Analiza i porównanie wybranych systemów plików. Omówienie typów macierzy dyskowych RAID. Zapoznanie z LVM jako elastycznego narzędzia do zarządzania przestrzenią dyskową.	3
W5	Omówienie zagadnień związanych z kopią zapasową, takich jak tworzenie, przywracanie, rodzaje, nośniki danych. Omówienie mechanizmów CDP i deduplikacji. Szczegółowe omówienie dwóch systemów tworzenia kopii zapasowej: Bacula i Amanda.	3
W6	Zapoznanie z procesem monitorowania działania systemu operacyjnego i pracy użytkowników. Omówienie popularnych programów i komend, zapoznanie z wybranymi plikami systemu operacyjnego. Poruszenie problemu etyki monitorowania użytkowników.	3
W7	Zapoznanie z zagadnieniami z zakresu prawa w pracy administratora. Rodzaj umowy dla administratora. Administrator Bezpieczeństwa Informacji oraz ochrona danych osobowych. Aspekty prawne Internetu: Internet a prawo ustrojowe, Internet a prawo procesowe, Internet a prawo materialne.	3
W8	Zapoznanie z zagadnieniami związanymi z tzw. cienkim klientem. Omówienie oprogramowania Linux Diskless Workstation, Linux Terminal Server Project, PC over IP a także inne narzędzia zdalnego administrowania.	3
W9	Omówienie problemów i zagadnień dotyczących pomieszczenia serwerowni. Poruszane zagadnienia to: wyposażenie, systemy bezpieczeństwa, monitorowanie, zarządzanie, zasilanie, zdalna konfiguracja.	3
W10	Omówienie zagadnień związanych z niechcianą pocztą. Analiza wiadomości pod kątem niechcianej poczty, sposoby wysyłania i zapobiegania wysyłaniu, narzędzia do ochrony przed niechciana pocztą.	3

7 NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

N1 Wykłady

N2 Prezentacje multimedialne

N3 Ćwiczenia laboratoryjne

N4 Praca w grupach

N5 Dyskusja

N6 Konsultacje

8 OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

FORMA AKTYWNOŚCI	ŚREDNIA LICZBA GODZIN NA ZREALIZOWANIE AKTYWNOŚCI
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	60
Konsultacje przedmiotowe	8
Egzaminy i zaliczenia w sesji	4
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury	48
Opracowanie wyników	0
Przygotowanie raportu, projektu, prezentacji, dyskusji	30
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU WYNIKAJĄCA Z CAŁEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA	150
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	5.00

9 SPOSOBY OCENY

OCENA FORMUJĄCA

F1 Odpowiedź ustna

F2 Sprawozdanie z ćwiczenia laboratoryjnego

F3 Kolokwium

OCENA PODSUMOWUJĄCA

P1 Egzamin pisemny

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

W1 Ocena końcowa będzie wyznaczona, w zależności od liczby punktów, otrzymanych za: a) przysyłane sprawozdania z ćwiczeń laboratoryjnych; b) aktywność podczas wykonywania ćwiczeń praktycznych w klasie; c) odpowiedzi ustne podczas zajęć; oraz za d) poprawne napisanie wcześniej zapowiedzianego kolokwium w trakcie semestru oraz egzaminu końcowego.

KRYTERIA OCENY

EFEKT KSZTAŁCENIA 1	
NA OCENĘ 2.0	Student potrafi poniżej 50% materiału.
NA OCENĘ 3.0	Student potrafi minimum 50% materiału.
NA OCENĘ 3.5	Student potrafi minimum 60% materiału.
NA OCENĘ 4.0	Student potrafi minimum 70% materiału.
NA OCENĘ 4.5	Student potrafi minimum 80% materiału.
NA OCENĘ 5.0	Student potrafi minimum 90% materiału.
EFEKT KSZTAŁCENIA 2	
NA OCENĘ 2.0	Student potrafi poniżej 50% materiału.
NA OCENĘ 3.0	Student potrafi minimum 50% materiału.
NA OCENĘ 3.5	Student potrafi minimum 60% materiału.
NA OCENĘ 4.0	Student potrafi minimum 70% materiału.
NA OCENĘ 4.5	Student potrafi minimum 80% materiału.
NA OCENĘ 5.0	Student potrafi minimum 90% materiału.
EFEKT KSZTAŁCENIA 3	
NA OCENĘ 2.0	Student potrafi poniżej 50% materiału.
NA OCENĘ 3.0	Student potrafi minimum 50% materiału.
NA OCENĘ 3.5	Student potrafi minimum 60% materiału.
NA OCENĘ 4.0	Student potrafi minimum 70% materiału.
NA OCENĘ 4.5	Student potrafi minimum 80% materiału.
NA OCENĘ 5.0	Student potrafi minimum 90% materiału.
EFEKT KSZTAŁCENIA 4	
NA OCENĘ 2.0	Student potrafi poniżej 50% materiału.
NA OCENĘ 3.0	Student potrafi minimum 50% materiału.
NA OCENĘ 3.5	Student potrafi minimum 60% materiału.
NA OCENĘ 4.0	Student potrafi minimum 70% materiału.
NA OCENĘ 4.5	Student potrafi minimum 80% materiału.
NA OCENĘ 5.0	Student potrafi minimum 90% materiału.

10 MACIERZ REALIZACJI PRZEDMIOTU

EFEKT KSZTAŁCENIA	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO SZCZEGÓŁOWYCH EFEKTÓW ZDEFINIOWANYCH DLA PROGRAMU	CELE PRZEDMIOTU	TREŚCI PROGRAMOWE	NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE	SPOSOBY OCENY
EK1	I1_W11	Cel 1	W1 W2 W3 W4 W5 W6 W7 W8 W9 W10	N1 N2 N5 N6	F3 P1
EK2	I1_U22	Cel 2	L1 L2 L3 L4 L5 L6 L7 L8 L9 L10 W1 W2 W3 W4 W5 W6 W7 W8 W9 W10	N3 N4 N5 N6	F1 F2 F3
EK3	I1_U11	Cel 3	L1 L2 L3 L4 L5 L6 L7 L8 L9 L10	N3 N4 N5 N6	F1 F2 F3
EK4	I1_K06	Cel 4	L1 L2 L3 L4 L5 L6 L7 L8 L9 L10	N3 N4 N5	F2

11 WYKAZ LITERATURY

LITERATURA PODSTAWOWA

- [1] **Michael D. Bauer** — *Linux. Serwery. Bezpieczeństwo*, Gliwice, 2005, Helion
- [2] **Eleen Frisch** — *UNIX. Administracja systemu*, Warszawa, 1996, Oficyna Wydawnicza READ ME

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

- [1] **William E. Shotts Jr.** — *Linux. Wprowadzenie do wiersza poleceń*, Gliwice, 2015, Helion
- [2] **M. Pelc** — *Linux praktyka administracji*, Poznań, 2005, Nakom
- [3] **Evi Nemeth, Garth Snyder, Trent R. Hein, Ben Whaley** — *Unix i Linux. Przewodnik administratora systemów. Wydanie IV*, Gliwice, 2011, Helion

LITERATURA DODATKOWA

- [1] Liczne dostępne na stronach Microsoftu manuały dotyczące instalacji, konfiguracji i głównych zadań wykonywanych przy administrowaniu systemu Microsoft Windows Server 2008 R2.
- [2] Własne materiały, które będą dostarczone studentom w wersji elektronicznej.

12 INFORMACJE O NAUCZYCIELACH AKADEMICKICH

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA KARTĘ

Tomasz Sośnicki (kontakt: tsosnicki@pk.edu.pl)

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT

- 1 Mgr inż. Tomasz Sośnicki (kontakt: tsosnicki@pk.edu.pl)
- 2 Mgr inż. Michał Niedźwiecki (kontakt: mniedzwiecki@pk.edu.pl)
- 3 Mgr inż. Mateusz Baran (kontakt: mbaran@pk.edu.pl)
- 4 Mgr inż. Bartosz Wójcik (kontakt: bartosz.wojcik@pk.edu.pl)

13 ZATWIERDZENIE KARTY PRZEDMIOTU DO REALIZACJI

(miejsowość, data)

(odpowiedzialny za przedmiot)

(dziekan)

PRZYJMUJĘ DO REALIZACJI (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)

.....
.....
.....
.....